

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2018

Περιβάλλον και Πολιτισμός 2018 «ΠΝΟΕΣ ΑΝΕΜΩΝ»

Εορταστικές εκδηλώσεις
Πέμπτη 18, Παρασκευή 19, Σάββατο 20 και Κυριακή 21 Οκτωβρίου 2018

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας συμμετέχει στις εκδηλώσεις της εκστρατείας "Πνοές Ανέμων" 2018 με την εκπαιδευτική δράση "Γύρω - γύρω απ' τον μύλο" που απευθύνεται σε παιδιά νηπιαγωγείου και πρώτων τάξεων του Δημοτικού με θέμα τους ανεμόμυλους της Γύρας στη Λευκάδα, αλλά και το εκτενές δίκτυο ανεμόμυλων στα γειτονικά νησιά Μεγανήσι και Καστό. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα εστιάζει στη γνωριμία με την αιολική ενέργεια, στους τρόπους εκμετάλλευσης της για την παραγωγή κίνησης, στους τύπους, τη δομή και τη λειτουργία των ανεμόμυλων, καθώς και στη συμβολή τους στην οικονομική και εμπορική δραστηριότητα των νησιών. Περιλαμβάνει αφήγηση παραμυθιού, συζήτηση, δημιουργικές δραστηριότητες και μουσικοκινητικό δρώμενο που θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με μουσικό. Η δράση θα πραγματοποιηθεί στις **18 και 19 Οκτωβρίου**. Τις ίδιες

μέρες θα πραγματοποιηθεί και δεύτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Όταν φυσάει ο άνεμος τριήρεις πάνε...» στο Φετιχιέ Τζαμί Ναυπάκτου για μαθητές Α' Γυμνασίου. Θα γίνει αναφορά στην αρχαία ναυσιπλοΐα/ναυπηγική, τις ιστορικές ναυμαχίες της περιοχής και το ρόλο που διαδραματίζουν οι άνεμοι και οι καιρικές συνθήκες. Πιο συγκεκριμένα, α) τις ναυμαχίες που έλαβαν χώρα στα νερά του Κορινθιακού κόλπου στην α' φάση του Πελοποννησιακού πολέμου μεταξύ του αθηναϊκού και του πελοποννησιακού στόλου β) τη ναυμαχία του Ακτίου στη νότια ακτή του Αμβρακικού – εμβληματικό γεγονός για την περιοχή και τον αρχαίο κόσμο και γ) τη Ναυμαχία της Ναυπάκτου (1571) μεταξύ του τουρκικού στόλου και του χριστιανικού συνασπισμού.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26450 26576, 21635 (Β. Στάικου) και 26310 55654 (Φ. Σαράντη, Δ. Γαβρίνα)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Αργολίδας, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Ν. Κίου και την Εθνική Πινακοθήκη Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου - παράρτημα Ναυπλίου στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Πνοές Ανέμων», θα πραγματοποιήσει εκδηλώσεις στο Ιστορικό κέντρο της πόλης του Ναυπλίου και στην Ακροναυπλία, την **Πέμπτη 18, την Παρασκευή 19, το Σάββατο 20 και την Κυριακή 21 Οκτωβρίου** με θέμα «Η συμβολή του αέρα στην εξέλιξη του Ναυπλίου».

Οι εκδηλώσεις θα περιλαμβάνουν περιήγηση - ξενάγηση με αφετηρία το ιστορικό κέντρο του Ναυπλίου και κατάληξη την Ακροναυπλία. Θα διαμορφωθεί συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θεματική τον αέρα και την επιρροή του στην εξέλιξη της ιστορίας της πόλης σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Σε συγκεκριμένες στάσεις θέασης, θα γίνονται αναφορές σε θέματα όπως: Η κατεδάφιση των τειχών του ιστορικού κέντρου και ο ρόλος του αέρα στην πόλη. Η ανάπτυξη του λιμανιού. Η σημερινή χρήση του αέρα για την παραγωγή εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Η τοπογραφία της Ακροναυπλίας και η κατασκευή των ανεμόμυλων στον ιστορικό βράχο. Βιωματικά παιχνίδια προσανατολισμού και γνωριμία με την ονομασία των ανέμων.

Το παράρτημα της Εθνικής Πινακοθήκης-Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτσου συμμετέχει στις εκδηλώσεις με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ταξίδια που δεν τέλειωσαν ποτέ...». Οι συμμετέχοντες θα έρθουν σε επαφή με έργα τέχνης του Πάρι Πρέκα, τα οποία λειτουργούν ως σύμβολα φυγής από την καθημερινότητα. Συγχρόνως ως «ταξιδιωτικές» ζωγραφικές μαρτυρίες, συνθέτουν ένα οδοιπορικό ταξίδι, ένα προσκύνημα στις απέραντες ομορφιές της Ελλάδας. Τα παιδιά έχοντας ως πηγή έμπνευσης τα έργα του Πάρι Πρέκα, μπορούν να δημιουργήσουν τα δικά τους έργα τέχνης, ακούγοντας μουσική για τον άνεμο και τη θάλασσα. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά Δημοτικού.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 27520 27502, 25063 (Χ. Αντωνιάδης) και 27520 21915(Λ. Καρακούρτη - Επιμελήτρια Ε.Π.Μ.Α.Σ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας διοργανώνει στο Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας φωτογραφική έκθεση στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων του Μουσείου, με περιεχόμενο που άπτεται του θέματος του εορτασμού, και στις **19 Οκτωβρίου** θα πραγματοποιηθούν θεματικές ξεναγήσεις στη μόνιμη και στις περιοδικές εκθέσεις του Μουσείου σε ευρήματα που σχετίζονται με τη θεματική του αέρα (πνευστά μουσικά όργανα, αγγεία κ.ά).

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26810 24636 (Θ. Κοντογιάννη, Β. Γαλάνη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις διοργανώνει τις εξής δράσεις:

- Στην **Αρχαία Αγορά** θα πραγματοποιηθεί εκπαιδευτική δράση για σχολικές ομάδες και το ευρύ κοινό με τίτλο "Με το φύσημα του ανέμου: Έπεα για όντα πτερόεντα στην Αρχαία Αγορά". Μια πνοή του Αιόλου από το θώρακα της Οδύσσειας θα μας ταξιδέψει στους αιθέρες όπου θα συναντήσουμε ένα πλήθος φτερωτών μορφών, δημιουργημάτων της εξαιρετικής μυθοπλαστικής φαντασίας των αρχαίων.

Ώρες και ημέρες εκδηλώσεων:

- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για σχολικές ομάδες: **18 και 19 Οκτωβρίου**, ώρες κατόπιν συνεννόησης.

- Θεματική ξενάγηση για το ευρύ κοινό **21 Οκτωβρίου στις 11:00**.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3210196, 210 3210180 (Μ. Λιάσκα)

- Στον αρχαιολογικό χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών επιθυμεί να φέρει το κοινό πιο κοντά σε ένα σημαντικό μνημείο – τοπόσημο της περιοχής βόρεια της Ακρόπολης, το *Ωρολόγιον Ανδρονίκου Κυρρήστου*, γνωστό και ως «Πύργος των Ανέμων» ή «Αέρηδες». Με εννέα ηλιακά ρολόγια στις εξωτερικές πλευρές του μνημείου, και έναν μηχανισμό ωρολογίου ή πλανηταρίου κάποτε στο εσωτερικό του, οκτώ μαρμάρινες φτερωτές μορφές που αναπαριστούν τους οκτώ κυριότερους ανέμους, «πνέουν» αδιάκοπα επάνω στη ζωφόρο του, παρακολουθώντας από εκεί, μεγάλα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην πόλη, από τα ύστερα ελληνιστικά χρόνια έως και τις ημέρες μας. Το **Σάββατο 20 Οκτωβρίου** θα πραγματοποιηθεί θεματική ξενάγηση για το ευρύ κοινό **11:00 - 12:30**.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3233058, 210 3210185 (Ν. Τσονιώτης, Δ. Σούρλας)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής προγραμματίζει τα εξής:

- Στον αρχαιολογικό χώρο του Σουνίου θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, ώρα 11:00 - 13:00**, εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Δημοτικού με κεντρικό θεματικό άξονα τους νεώσοικους και το διαχρονικό ρόλο των λιμένων και του ακρωτηρίου στη ναυσιπλοΐα, ξεκινώντας από τα πανιά του πλοίου του Θησέα.

Μέσα από ένα παιχνίδι διαλεκτικό θα τονιστεί η στρατηγική θέση του Σουνίου, η σημασία της για τη χερσόνησο της Λαυρεωτικής με τα αργυρούχα κοιτάσματα και κατ' επέκταση για την πόλη κράτος των Αθηνών που υπήρξε ναυτική δύναμη κατά τον 5ο αι. π.Χ., αλλά και η λειτουργία του χώρου ως τοπόσημο για τη ναυσιπλοΐα διαχρονικά.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό : 210 3213700, εσωτ. 131(Ε. Ασημάκου)

- Στον αρχαιολογικό χώρο και στο μουσείο Βραυρώνας θα πραγματοποιηθεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα από αρχαιολόγους της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής, με τίτλο «Το ταξίδι της Ιφιγένειας: νέα πνοή στην ιστορία», στο οποίο θα παρουσιαστεί η σχέση του Ιερού της Βραυρωνίας Αρτέμιδος με την Τρωική εκστρατεία, καθώς στο δήμο των Φιλαϊδών, υπήρχε η παράδοση (σχολ. Αριστοφ., Λυσιστράτη 645) πως ο Αγαμέμνονας με τους άλλους Έλληνες είχε αποπλεύσει για την Τροία από τον όρμο της Βραυρώνας και όχι από την Αυλίδα, ενώ για να σταματήσει η άπνοια και επιτέλους να ξεκινήσει το ταξίδι των Αχαιών προς την Τροία έπρεπε να θυσιαστεί η κόρη του Ιφιγένεια.

Παράλληλα η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία θα πραγματοποιήσει περιβαλλοντική περιήγηση για το ευρύ κοινό σε επιλεγμένες διαδρομές στον Υγρότοπο της Βραυρώνας, παρατήρηση πτηνών και δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για παιδιά. Πιο αναλυτικά το πρόγραμμα διαμορφώνεται ως εξής:

Την Πέμπτη 18 Οκτωβρίου, 9:30 – 11:00, θα πραγματοποιηθεί περιβαλλοντική περιήγηση σε επιλεγμένες περιηγητικές διαδρομές στον Υγρότοπο Βραυρώνας από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία για παιδιά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και στις **11:00 – 12:00** εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Αρχαιολογικό Μουσείο Βραυρώνας.

Την **Κυριακή 21 Οκτωβρίου, 10:00 – 11:30** θα πραγματοποιηθεί περιβαλλοντική περιήγηση σε επιλεγμένες περιηγητικές διαδρομές στον Υγρότοπο Βραυρώνας από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία για οικογένειες και στις **11:30 – 13:00** ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο και το Μουσείο Βραυρώνας για οικογένειες.

Σημείο συνάντησης: Αρχαιολογικό Μουσείο Βραυρώνας

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 22990 27020, 27340 (Κ. Πέτρου, Αρχαιολογικό Μουσείο Βραυρώνας), 210 8227937 και 210 8228704 (Ορνιθολογική Εταιρεία).

- Στον αρχαιολογικό χώρο Μερέντας, και συγκεκριμένα στο χώρο των εγκαταστάσεων του Νέου Ιπποδρόμου Αθηνών και του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου στη Μερέντα Μαρκοπούλου Μεσογαίας, θα πραγματοποιηθεί την **Κυριακή 21 Οκτωβρίου, 11:00 - 13:00**, ξενάγηση με θέμα «Άνεμοι του βίου, από τη γέννηση έως τον θάνατο – Πτυχές του δημόσιου

και ιδιωτικού βίου στον αρχαίο δήμο Μυρρινούντος. Μια διαδρομή σε επιλεγμένα μνημεία ενός αρχαίου αγροτικού δήμου της αττικής υπαίθρου». Στόχος της ξενάγησης είναι να διερευνήσουμε τους "Ανέμους του βίου" που πνέουν σε έναν αρχαίο αγροτικό δήμο της αττικής υπαίθρου, τον δήμο του Μυρρινούντος. Μέσα από μια ξενάγηση στα μνημεία του αρχαίου δήμου, στο χώρο των εγκαταστάσεων του Νέου Ιππόδρομου Αθηνών και του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου στο Μαρκόπουλο Μεσογαίας, φωτίζονται πτυχές της καθημερινής ζωής των κατοίκων του, από τη γέννηση έως τον θάνατο".

Σημείο συνάντησης: Χώρος στάθμευσης μετά την πύλη του Νέου Ιπποδρόμου Αθηνών. Οι επισκέπτες θα πρέπει να φορούν καπέλα και να έχουν μαζί τους νερό.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3213122, εσωτ.112 (Χρ. Κατσαβού)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής συμμετέχει στις εκδηλώσεις με τη δράση:

" άνεμος έξαίσιος έπεγένετο"

«Στο μεταξύ ο Κλεόμβροτος έπαιρνε τον δρόμο της Κρεύσιος για να γυρίσει στην πατρίδα του μαζί με τον δικό του στρατό...Στον δρόμο του γυρισμού τον έπιασε μια πρωτόφαντη θύελλα, που μερικοί θεώρησαν σημαδιακή για το μέλλον· γιατί στάθηκε τόσο βίαιη, ώστε εκτός από πολλά άλλα, καθώς εκείνος έβγαινε με τον στρατό από την Κρεύσι και περνούσε το βουνό που κατεβαίνει ως τη θάλασσα, γκρέμισε πολλά γαϊδούρια μαζί με το φορτίο τους και άρπαξε και πέταξε στη θάλασσα πολλά όπλα. Τελικά πολλοί, μην μπορώντας να βαδίσουν με τον οπλισμό τους, άφησαν εδώ κι εκεί στην κορυφή τις ασπίδες τους, με το κοίλωμα προς τ' απάνω και γεμάτες πέτρες. Εκείνη τη φορά δείπνησαν όπως όπως στα Αιγόσθενα της Μεγαρικής, και την άλλη μέρα επέστρεψαν και πήραν τις ασπίδες. Ύστερα από αυτά ο Κλεόμβροτος τους απέλυσε και γύρισαν ο καθένας στον τόπο του.»

Ξενοφών, Ελληνικά,

5.4.16-18

Με αφορμή τη διήγηση του Ξενοφώντα για την πρωτοφανή ανεμοθύελλα που συνάντησε ο στρατός των Σπαρτιατών κατά τη διέλευσή του από την

περιοχή των Αιγιοσθένων, θα περιηγηθούμε στο αρχαίο φρούριο και θα αφηγηθούμε ιστορίες μαχών με κυρίαρχο στοιχείο τον άνεμο. Το πρόγραμμα διαμορφώνεται ως εξής:

- **Πέμπτη 18 Οκτωβρίου, ώρα: 11:00:** Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

- **Κυριακή 21 Οκτωβρίου, ώρα 11:00:** Δράση απευθυνόμενη στο ευρύ κοινό.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3213571 (Ε. Τσάλκου, Ε. Σβανά)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων συμμετέχει στις εκδηλώσεις με τις εξής δράσεις:

- «... του ανέμου και της φωτιάς»: στο **Αρχαιολογικό Μουσείο Αίγινας**. Τι συνέβαινε όταν ο αέρας και η φωτιά συναντιούνταν με τον χαλκό ή τον πηλό μέσα στα καμίνια των τεχνιτών στον οικισμό της Κολώνας; Ποιες τεχνολογικές γνώσεις επέτρεπαν στους αρχαίους χαλκουργούς και κεραμείς να θέτουν στην υπηρεσία τους τον αέρα; Με αφορμή τις εργαστηριακές εγκαταστάσεις που βρέθηκαν στον προϊστορικό οικισμό της Κολώνας στην Αίγινα, το χυτήριο του χαλκουργού και τον φούρνο του αγγειοπλάστη, συζητάμε για τη χρήση του αέρα στην χαλκοπλαστική και αγγειοπλαστική. Η εκδήλωση απευθύνεται σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και ευρύ κοινό και θα πραγματοποιηθεί την **Πέμπτη 18, την Παρασκευή 19 και το Σάββατο 20 Οκτωβρίου**.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 4590707 (Ε. Πίνη)

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Στις **18, 19, 20 και 21 Οκτωβρίου** το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο συμμετέχει στην πανελλήνια εκστρατεία με τίτλο "Πνοές Ανέμων». Οι συμμετέχοντες καλούνται να αναζητήσουν μέσα στο μουσείο επιλεγμένα εκθέματα που σχετίζονται με τον αέρα, με τη βοήθεια δίγλωσσου ενημερωτικού φυλλαδίου που θα διατίθεται δωρεάν στην είσοδο του Μουσείου.

Την **Πέμπτη 18 Οκτωβρίου, 10:00-12:00**, θα πραγματοποιηθεί εκπαιδευτική περιήγηση για μαθητές Γ΄ έως Στ΄ Δημοτικού σε αντιπροσωπευτικά εκθέματα που σχετίζονται με τον αέρα καθώς και εικαστικό εργαστήρι.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 213 2144813 - 814 (Ε. Βιβλιοδέτης, Μ. Σελέκου)

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο συμμετέχει και φέτος στη δράση, ολοκληρώνοντας τον κύκλο των τεσσάρων στοιχείων της φύσης. Τα αντικείμενα της έκθεσης θα μας οδηγήσουν σε μια διαδρομή όπου θα ανιχνεύσουμε -αυτή τη φορά- τη σημασία του ανέμου, του αέρα στην ανθρώπινη δραστηριότητα και σκέψη. Μαζί θα ανακαλύψουμε εικόνες με παραστάσεις που αφηγούνται ναυτικές ιστορίες, με πνευστά μουσικά όργανα, θα εντοπίσουμε αντικείμενο που λέγεται αέρας και θα συζητήσουμε για την άποψη των βυζαντινών για τον αέρα και τους ανέμους.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 213 2139507 (Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης)

Επιγραφικό Μουσείο

Το Επιγραφικό Μουσείο θα παρουσιάσει σε μαθητές σχολείων και ενήλικες ενεπίγραφα μνημεία που αναφέρονται σε θεότητες που σχετίζονται με τις καιρικές συνθήκες, όπως τον Δία Καταιβάτη κλπ. και μνημεία που χρησιμοποιούνταν για τη συγκέντρωση μετεωρολογικών πληροφοριών σύμφωνα με το ακόλουθο πρόγραμμα:

- **Πέμπτη 18 Οκτωβρίου: 11:00 – 12:30**, θα πραγματοποιηθεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε μαθητές σχολείου και 12:45 παρουσίαση σε ενήλικες.

- **Σάββατο 20 Οκτωβρίου:** Παρουσίαση σε ενήλικες στις **11:30**.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 8217637 (Ε. Ζαββού, Ε. Χωρέμη, Γ. Βενιέρη, Μ. Φουντούλη)

Νομισματικό Μουσείο

Το Νομισματικό Μουσείο διοργανώνει εκπαιδευτικές δράσεις για μαθητές σχολείων και ενήλικες με εκθέματα που αναφέρονται στην συμβολή του αέρα σε νομίσματα και μετάλλια. Αναλυτικά το πρόγραμμα έχει ως εξής:

- **Πέμπτη 18 Οκτωβρίου, ώρα 10: 00 - 12:00**, εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την αναφορά του ανέμου στις τέχνες και στη ναυσιπλοΐα.

- Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, ώρα 10:30 - 12:30, θεματική περιήγηση σε ενήλικες.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3632057 (Α. Ράμμου, Ε. Νάκη)

Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού, οργανώνει στο Λουτρό των Αέρηδων, την **Κυριακή 21 Οκτωβρίου και ώρα 12:00, Περφόρμανς /διαδραστική εγκατάσταση** με τίτλο:

«Πνοές – Αναπνοές»

Η Περφόρμανς εστιάζει στη συνάντηση και συνύπαρξη πολλών διαφορετικών ανθρώπων στο Λουτρό, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τις «ανάσες» των λουόμενων που συγχρωτίζονται στους χώρους του.

Στο Λουτρό, οι λουόμενοι συνυπάρχουν «εις τους μαγικούς του αλύτου μυστηρίου θαλάμους» του και ανασαίνουν δίπλα - δίπλα τον ίδιο χαλαρωτικό και καθαρτικό αέρα, που αναμειγνύεται με υδρατμούς, μυρωδιές και ήχους. Αναπνοές ανθρώπων -βαριές ίσως στην αρχή της λουτρικής διαδικασίας, ξαλαφρωμένες και χαλαρές στη συνέχεια-, γυναικείες και ανδρικές, ανθρώπων κάθε ηλικίας, γεμίζουν το χώρο και τον φορτίζουν καταλυτικά με τα συναισθήματα και την ενέργεια τους.

Μέσω της διαδραστικής εγκατάστασης, ερμηνευτές και κοινό αλληλεπιδρούν στο χώρο.

Ερμηνεία: Δήμητρα Νικολοπούλου- Σκηνοθέτης - Θεατροπαιδαγωγός

Τόπος: Λουτρό των Αέρηδων, Κυρρήστου 8, Πλάκα

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3249698 και 210 3244340 (Ε. Μελίδη, Δ. Φραγκούλη, Ι. Βλάχου, Ν. Δάφνη, Β. Πολυζώη)

Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» - Κέντρο Εθνομουσικολογίας

Το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» - Κέντρο Εθνομουσικολογίας, θα πραγματοποιήσει τις παρακάτω εκδηλώσεις:

- **18 και 19 Οκτωβρίου, ώρα: 10:00:** Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για σχολικές ομάδες, με τίτλο «Αερόφωνα λαλούν, για τους ανέμους τραγουδούν». Τα

παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τα παραδοσιακά αερόφωνα μουσικά όργανα μέσα από βιωματικές δραστηριότητες, δημιουργώντας τη δική τους ορχήστρα.

- **20 και 21 Οκτωβρίου, ώρα 12:00:** Προβολή ντοκυμαντέρ με θέμα τα αερόφωνα μουσικά όργανα.

- «Γκάντες λαλούν» (Σκην.: Δ. Κιτσικούδης, Επιστ. επιμέλεια: Χάρης Σαρρής).
- «Οι τσαμπούνες του Αιγαίου» (Σκην.: Πάνος Καρκανεβάτος, Επιστ. επιμέλεια: Λάμπρος Λιάβας).

Οι προβολές των ταινιών θα συνοδευτούν από μουσική εκδήλωση με ζωντανή ορχήστρα.

Τηλέφωνα επικοινωνίας για το κοινό: 210 3254119, 210 3254129, 210 3250198(Μ. Καλοζούμη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΧΑΪΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας προγραμματίζει τις εξής δράσεις:

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

➤ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ:

Πέμπτη 18 Οκτωβρίου

Ώρα διεξαγωγής: 19:00, Αμφιθέατρο Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πατρών διοργανώνουν μια συνδυαστική προσέγγιση-εμβάθυνση του θέματος του αέρα στη φιλοσοφική σκέψη και τη φυσική επιστήμη, με στόχο να γίνει κατανοητή η πολυδιάστατη και πολυσήμαντη έννοια του εν λόγω στοιχείου.

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα των διαλέξεων διαμορφώνεται ως εξής:

- Διάλεξη του κ. **Σπυρίδωνος Ράγκου**, Καθηγητή Κλασικών Σπουδών με θέμα: **“Ο αέρας της Ιωνίας στην Αθήνα”**.
- Διάλεξη του κ. **Αθανασίου Αργυρίου**, Καθηγητή Φυσικής με θέμα: **“Άνεμος: η γένεσή του και η σημασία του στον καιρό, το κλίμα και ενέργεια”**.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2613 616158 (Έ. Παρτίδα)

➤ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ:

Τετάρτη και Πέμπτη 17-18 Οκτωβρίου, ώρες 9:00-11:00

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές προσχολικής εκπαίδευσης και Α΄ και Β΄ Δημοτικού. Ο Cullius Musculus, ένα ποντικάκι από τη Ρώμη καταφθάνει στο λιμάνι της Πάτρας και διηγείται τις περιπέτειές του στο μουσείο!

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2613 616178 (Γ. Μανωλοπούλου)

Πέμπτη και Παρασκευή 18 και 19 Οκτωβρίου, ώρες 11:00- 13:00

Εκπαιδευτική Δράση για μαθητές Β'θμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τις θαλάσσιες μεταφορές και το Λυχνομαντείο της ρωμαϊκής Πάτρας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2613 616178 (Γ. Μανωλοπούλου)

Σάββατο και Κυριακή 20-21 Οκτωβρίου, ώρες 9:00-13:00

Εκπαιδευτικές δράσεις και εργαστήρια για τις ευαίσθητα κοινωνικά ομάδες

Mare nostrum-Ανθρώπινη Αλυσίδα

Τμήμα Τρίτης Ηλικίας του Δήμου Πατρέων-ΚΑΠΗ, Κέντρο Ψυχικής Υγείας Πάτρας και το ΚΔΑΠΜΕΑ-Αμπετ Χασμάν Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία Πάτρας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2613 616178 (Γ. Μανωλοπούλου)

Κυριακή 21 Οκτωβρίου, ώρες διεξαγωγής: 11: 00- 12:30

Εκπαιδευτικές δράσεις και εργαστήρια για οικογένειες

Θεματική παρουσίαση εκθεμάτων του Μουσείου Πατρών, που αφορούν στη χρήση του αέρα στη λατρευτική και καθημερινή ζωή των αρχαίων Ελλήνων και παρακολούθηση διαδικασίας παραγωγής αντιγράφων, πρωτοτύπων εκθεμάτων στο εργαστήριο συντήρησης Λιθίνων του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2613 616176 (Ν. Κουτσουμπελίτη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου διοργανώνει το διάστημα του εορτασμού περιήγηση με θεματικό άξονα την επίδραση των ανέμων στην αρχαία ναυσιπλοΐα, δίνοντας έμφαση σε τρία αντικείμενα της μόνιμης έκθεσης «Αρχαία Ρόδος 2400 Χρόνια», που φιλοξενείται στο Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου. Η ναυτική δραστηριότητα είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με τις «πνοές των ανέμων», ιδιαίτερα όσον αφορά στα ιστιοφόρα και κωπήλατα πλοία της αρχαιότητας. Συγκεκριμένα για την πόλη της Ρόδου, στην οποία θα εστιάσει η περιήγησή μας, καθοριστικοί παράγοντες για την εξέχουσα θέση της στο θαλάσσιο εμπόριο της Μεσογείου και συνακόλουθα για τον κοινώς αποδεκτό ρόλο της ως προστάτιδας των θαλασσών από τους πειρατές, υπήρξαν, μεταξύ άλλων, η καίρια γεωγραφική θέση της σε συνδυασμό με

τους ευνοϊκούς ανέμους που έπνεαν από μεγάλα εμπορικά κέντρα της Μεσογείου προς αυτήν και αντίστροφα. Μια λίθινη άγκυρα και τμήματα από σκαρί που βρέθηκαν μαζί με το φορτίο αρχαίων πλοίων μέσα στην ιλύ του δυτικού λιμένα της Ρόδου, οξυπύθμενοι αμφορείς - τα κατεξοχήν δοχεία θαλάσσιας μεταφοράς προϊόντων στην αρχαιότητα - και ένα τιμητικό ψήφισμα του δήμου των Ροδίων για όσους διακρίθηκαν σε εκστρατεία στο πλαίσιο της δράσης των Ροδίων κατά της πειρατείας και ένα έμβολο πλοίου, θα αποτελέσουν τους οδηγούς μας σε μια περιήγηση στη ναυτική ιστορία της θαλασσοκράτειρας ελληνιστικής Ρόδου.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 22413 65200-1, 65210, 65212 (Ε. Δήμα, Χ. Παλαμιδά, Ε. Τσακανίκα)

Η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου διοργανώνει δράση με τίτλο «Ανεμόμυλοι και ανεμαντλίες της Δωδεκανήσου. Η περίπτωση της νήσου Κω» στο νησί της Κω και σε συνεργασία με το Δήμο της Κω και το αγροτουριστικό συγκρότημα του ιστορικού «ανεμόμυλου του παπά» στον οικισμό της Κεφάλου. Στα πλαίσια της δράσης αυτής θα παρουσιαστεί η έκθεση «Ανεμόμυλοι και ανεμαντλίες της Δωδεκανήσου» στον πολυχώρο «Χάνι» και παράλληλα θα οργανωθεί έκθεση και παρουσίαση της λειτουργίας του αποκατεστημένου παραδοσιακού «μύλου του παπά» στο αγροτουριστικό συγκρότημα που έχει ενταχθεί στον οικισμό της Κεφάλου Κω. Θα οργανωθούν εκπαιδευτικές επισκέψεις των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης .

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 22410 34024 (Β. Γεωργοπούλου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ευβοίας, συμμετέχει στην επικοινωνιακή δράση με θεματικές ξεναγήσεις που αφορούν στην επίδραση της δύναμης του ανέμου στην καθημερινή ζωή των κατοίκων της Καρυστίας από την αρχαιότητα έως σήμερα, καθώς και στην αξιοποίησή του ως εναλλακτική/ ανανεώσιμη πηγή ενέργειας με την εγκατάσταση αιολικών πάρκων στην ευρύτερη περιοχή της Καρυστίας γης.

Οι δράσεις θα λάβουν χώρα στο Κάστρο της Καρύστου (Castello Rosso), **18 και 19 Οκτωβρίου** και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καρύστου **στις 20 και 21 Οκτωβρίου, 10:00 - 12:00.**

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 22210 22402, 29218 (Α. Σίμωνσι, Φ. Σταυρουλάκη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ

Η ΕΦΑ Ημαθίας συμμετέχει στις εκδηλώσεις της εκστρατείας 2018 με δέκα εκπαιδευτικά προγράμματα και δύο εκδηλώσεις για το ευρύ κοινό.

Στα μουσεία των Αιγών και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας την Πέμπτη και την Παρασκευή 18 και 19 Οκτωβρίου τα παραδοσιακά παιχνίδια "*Περνά περνά η μέλισσα*" και "*Πετά πετά ο ... γάιδαρος*" συνδυάζονται με τα μουσειακά εκθέματα για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Τα μεγαλύτερα παιδιά δημοτικού αναγνωρίζουν, ακούν, παίζουν, φτιάχνουν τα δικά τους χειροποίητα πνευστά μουσικά όργανα στο πρόγραμμα "*Φύσα και άκου!*" και κατασκευάζουν τις δικές τους «πετομηχανές» στο πρόγραμμα "*Περίστερά*" που αναφέρεται στην επινόηση του Αρχύτα. Τμήματα γυμνασίου συμμετέχουν σε "*μαγικές πτήσεις*" στο λογοτεχνικό ταξίδι από το αερόπλοιο του Λουκιανού ως τις ιπτάμενες σκούπες της Ρόουλινγκ, ενώ με οδηγό το ριπίδιο της Αδέας αποτυπώνουν σύμβολα ομορφιάς στο εργαστήριο "*blowing with the wind*". Έφηβοι λυκείου "*με το φύσημα του Ζέφυρου*" ακολουθούν την μυθική πορεία της θεάς Αφροδίτης και μαθαίνουν ιστορίες της οικογένειας του Αιόλου μέσα από το πρόγραμμα "*Κυάνη των ανέμων*". Ειδικές ομάδες κοινού αλλάζουν την πλοκή στο πρόγραμμα "*Δαίδαλος και Ίκαρος*", και δημιουργούν διαφορετικές πτήσεις για τον ήρωα του μύθου. Στο Βυζαντινό Μουσείο Βέροιας μέσα από το πρόγραμμα "*Ο αέρας στο πλευρό του βυζαντινού κεραμέα*" οι μαθητές και οι μαθήτριες γνωρίζουν τα στάδια παραγωγής των εφυαλωμένων αγγείων, κατανοούν τη συμβολή του αέρα σε συγκεκριμένες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας, πληροφορούνται για τις εγκαταστάσεις των κεραμικών εργαστηρίων και τους κλιβάνους όπτησης των αγγείων και κατασκευάζουν έναν πήλινο τριποδίσκο.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Βέροιας υποδέχεται το **Σάββατο 20 Οκτωβρίου** το κοινό σε μια ξενάγηση με θέμα τη γυναικεία επιθυμία και το κάλος στην ελληνιστική και ρωμαϊκή Βέροια. Υπό το ανδρικό βλέμμα, που προσλαμβάνει ως ευμετάβλητο σαν το άνεμο τον γυναικείο κόσμο εν γένει, η δράση θα παρουσιάσει τα σταθερά και αναλλοίωτα χαρακτηριστικά της ομορφιάς της γυναικείας ταυτότητας.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώνονται την **Κυριακή 21 Οκτωβρίου** με μια περιήγηση αφιερωμένη στην προστασία από τους ισχυρούς ανέμους, τις καταιγίδες και τα άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα. Κατά την επίσκεψη στους Βυζαντινούς Ναούς της Βέροιας θα μάθουμε για το βίο των προστατών αγίων, θα αναζητήσουμε συμβολισμούς στα προσωπίδια τους και θα συνδέσουμε τη θαυματουργή τους δράση με την ιστορία του τόπου μας και τις φυσικές καταστροφές που αναφέρονται στη βυζαντινή ιστοριογραφία και χρονογραφία.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 23310 92580, 92347 (Φ Παπαργυρούδη), 23310 25847 (Μ. Παλατίδου), 23310 24972 (Γ. Γραικός), 23310 29737 (Μ. Χειμωνοπούλου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου στο πλαίσιο των εκδηλώσεων διοργανώνει σειρά δράσεων που περιλαμβάνουν θεματικές ξεναγήσεις για ενήλικες και μαθητές σχολικών μονάδων, ομιλίες και μουσική εκδήλωση.

Κεντρικός θεματικός άξονας των εκδηλώσεων, υπό τον τίτλο "Νεώς Πτερόν", είναι ο άνεμος ως κινητήρια δύναμη των ιστιοφόρων πλοίων. Μέσα από την παρουσίαση επιλεγμένων εκθεμάτων του Μουσείου θα εξετασθεί ο ρόλος του ανέμου στην πραγματοποίηση μακρινών θαλάσσιων ταξιδιών, τη διαπολιτισμική επικοινωνία και την ανάπτυξη οικονομικών, πολιτικών και πολιτισμικών σχέσεων. Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν από τις **18 έως τις 21 Οκτωβρίου**. Πιο αναλυτικά το πρόγραμμα των εκδηλώσεων θα διαμορφωθεί ως εξής:

- **Πέμπτη 18 και Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, 09:00-12:00:** Ημώρες θεματικές ξεναγήσεις για ομάδες μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

- **Σάββατο 20 Οκτωβρίου, 11:00-12:00 και 12:00-13:00:** Δύο ωριαίες θεματικές ξεναγήσεις για ενήλικες.

- **Κυριακή 21 Οκτωβρίου, 18:00 - 18:30:** Ομιλία του Γιάννη Δελημάση, μέλους του Ομίλου Ιστιοσανίδας Ηρακλείου, σχετικά με τη χρήση του ανέμου στην ιστιοπλοΐα. **Στις 18:30 - 19:00:** Συναυλία με μουσική εμπνευσμένη από τον αέρα και τη θάλασσα.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2810 279059, 279062 (Δ. Μανιδάκης, Α. Αθανασάκη)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου θα πραγματοποιήσει θεματικές ξεναγήσεις οι οποίες θα εστιάσουν στην παρουσίαση του μοντέλου γένεσης φυσικών αγκυροβολίων και λιμένων καθ' όλη τη διάρκεια της εποχής του χαλκού, από την πρωτομινωική έως και την μετανακτορική περίοδο, σε συσχετισμό με τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια γένεσης των οικιστικών και ταφικών θέσεων στη βόρεια κεντρική ακτογραμμή του Νομού Ηρακλείου.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2810 279200 (Κ. Γκαλανάκη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας θα υλοποιήσει στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας εκπαιδευτική δράση για οργανωμένες σχολικές ομάδες Α/θμιας εκπαίδευσης με τίτλο «'Ωρα καλή στην πρύμνη σου κι αέρας στα πανιά σου» και θέμα την αρχαία ελληνική ναυσιπλοΐα και ναυπηγική τέχνη, εστιάζοντας στη σημασία και τους τρόπους των θαλάσσιων εμπορικών συναλλαγών.

Ημέρες διεξαγωγής: **18-19 Οκτωβρίου.**

Ώρες έναρξης: **9:00, 12:00.**

Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 25 μαθητές.

Τη σημασία και την επίδραση του αέρα στη ναυσιπλοΐα αλλά και στις διάφορες τέχνες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν οι επισκέπτες του μουσείου μέσα από τη σήμανση επιλεγμένων εκθεσιακών ενοτήτων και συμπληρωματικό πληροφοριακό υλικό.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26650 21417, 28539 (Α. Τζωρτζάτου, Θ. Λάζου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο της επικοινωνιακής δράσης προσκαλεί τα παιδιά των τελευταίων τάξεων του δημοτικού σχολείου την **Πέμπτη και Παρασκευή 18 και 19 Οκτωβρίου**, στον αρχαιολογικό χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς Θεσσαλονίκης και στο Μουσείο της, για να αισθανθούμε μαζί την πνοή ζωής που έδωσαν οι άνεμοι στην εξέλιξη της πόλης. Οι περιηγήσεις θα πραγματοποιηθούν κατόπιν

τηλεφωνικής επικοινωνίας. Υπεύθυνοι αρχαιολόγοι: Ι. Καρλιάμπας, Ζ. Μπίλη.

Το **Σάββατο και Κυριακή 20 και 21 Οκτωβρίου**, με θεματική ξενάγηση στο Βυζαντινό Λουτρό και στο Γαλεριανό Συγκρότημα, υποδεχόμαστε τους συμπολίτες μας για μια περιήγηση, με την πνοή του Βορέα και των ανέμων, στο χώρο και την ιστορία της πόλης. Οι ξεναγήσεις θα πραγματοποιηθούν κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2313 310433, 2310 204868 (Μ. Σαραντίδου, Σ. Πρωτοψάλτη), 2313 310442 (Ζ. Μπίλη), 2310 204868 (Κ. Ράπτης)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης θα πραγματοποιήσει την **Πέμπτη 19 Οκτωβρίου** την εκπαιδευτική δράση «Πνοές ανέμων: ιστορίες ανεμόμυλων». Η δράση επικεντρώνεται στην παρουσίαση της παραδοσιακής τεχνογνωσίας για την αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας, με αφορμή τους ανεμόμυλους στην περιοχή του Ασβεστοχωρίου και του Χορτιάτη, και απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους, μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη. Για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων σχολείων θα αποσταλεί πρόσκληση στις οικείες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.

Την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου** θα διεξαχθεί ενημερωτική και εκπαιδευτική δράση με τίτλο «Ο αέρας και “έξυπνες” τεχνικές παραγωγής και διακόσμησης των πήλινων αγγείων». Πρόκειται για ενημερωτικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές των πρώτων τάξεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και απευθύνεται στους μαθητές των Γυμνασίων της περιοχής. Τα παιδιά θα ενημερωθούν για την κατασκευή και όπτηση των πήλινων αγγείων, δηλαδή για την διαδικασία χρήσης του αέρα στη κεραμική τέχνη καθώς και για την κατασκευή του κλιβάνου που σήμερα βρίσκεται στην Πλατεία του χωριού όπως και γενικότερα για την ανασκαφική έρευνα που διενεργήθηκε στην περιοχή της Ν. Φιλαδέλφειας. Για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων σχολείων θα αποσταλεί πρόσκληση στις οικείες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2310 801402 (Ε. Ντάφου, Χ. Μουσαντάμη, Α. Παντή)

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης θα εστιάσει στη συμβολή του αέρα στις τέχνες και τη ναυσιπλοΐα με τις παρακάτω δράσεις.

- Πέμπτη 18 και Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, ώρα 11:00:

Θα υλοποιηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για σχολικές ομάδες της Δ΄ Δημοτικού με τίτλο: «Όσα φέρνει ο άνεμος στην αρχαία Θεσσαλονίκη» και θέμα τα είδη των εμπορικών προϊόντων που κατέφθαναν στη Θεσσαλονίκη από τόπους μακρινούς με ιστιοφόρα πλοία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα βιωματικό παιχνίδι αναζήτησης ασυνήθιστων εισαγμένων έργων τέχνης στις αίθουσες της μόνιμης έκθεσης αρχαιοτήτων του ΑΜΘ.

- Σάββατο 20 Οκτωβρίου, ώρα: 21.00:

Περφόρμανς σύγχρονου χορού με τίτλο «Άνεμος και κίνηση», με την Ισραηλινή χορεύτρια Maya Carrol Lipsker.

- Κυριακή 21 Οκτωβρίου:

Θα πραγματοποιηθούν:

- Διάλεξη με τίτλο «Ταξίδι στα μεσαιωνικά λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και της Ανατολικής Μεσογείου». Ομιλήτρια: Δρ. Φλώρα Καραγιάννη, Βυζαντινολόγος, Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. **Ώρα 12:00.**

- Προβολή 2 ωριαίων ντοκιμαντέρ.

1. Ολκάς. Εξερευνώντας μεσαιωνικά λιμάνια από το Βόρειο Αιγαίο στη Μαύρη Θάλασσα. Ώρα 13:00.

2. Ολκάς II. Ταξιδεύοντας από και προς το Βυζάντιο. Μεσαιωνικά λιμάνια από τον Εύξεινο Πόντο στην Ανατολική Μεσόγειο. Ώρα: 18:00.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2313310273, 2313310255 (Χ. Τσούγγαρης, Ε. Ιωαννίδου)

Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού προγραμματίζει να διανείμει θεματικό φυλλάδιο και θεματικές ξεναγήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της εκστρατείας. Το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων έχει ως εξής:

- Πέμπτη 18, Παρασκευή 19 και Σάββατο 20 Οκτωβρίου: Ελεύθερη επίσκεψη στο Μουσείο με οδηγό το θεματικό φυλλάδιο.

- Κυριακή 21 Οκτωβρίου στις 12:00: Θεματική ξενάγηση για ενήλικες με τίτλο Το «αέριον γένος» των δαιμόνων στη λαϊκή δοξασία των Βυζαντινών. Υπεύθυνος αρχαιολόγος: Δρ Παναγιώτης Καμπάνης

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2313 306400 και πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.mbp.gr/edu.

Παιδικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Το Παιδικό Μουσείο Θεσσαλονίκης συμμετέχει για δεύτερη χρονιά στην επικοινωνιακή δράση. Το Σάββατο **20 Οκτωβρίου, 11:00-12:30**, θα υλοποιηθεί στο χώρο του μουσείου εργαστήριο με θέμα τις μυθικές και φιλοσοφικές αναζητήσεις με αφορμή τον αέρα. Ο άνεμος στην αρχαιοελληνική μυθολογία αποτελεί σημείο αναφοράς και δημιουργίας. Πιο συγκεκριμένα, στο εργαστήριο μας θα αξιοποιηθούν από τη συλλογή του μουσείου εκθέματα που χρησιμοποιούν τον άνεμο ως πηγή κινητικής ενέργειας. Ένα ταξίδι στην αρχαιότητα, τη μυθολογία και στο σήμερα.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2310 913047 (Α. Δέλλιου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων συμμετέχει στην πανελλήνια δράση και προγραμματίζει για τις **18, 19, 20 και 21 Οκτωβρίου** εκπαιδευτικά προγράμματα και θεματικές περιηγήσεις. Οι δράσεις θα λάβουν χώρα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, στον Αρχαιολογικό Χώρο Δωδώνης και στο Βυζαντινό Μουσείο.

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων

- Θα πραγματοποιηθεί η δράση με ενδεικτικό τίτλο «Αστραπές και βροντές στη Δωδώνη»/ «Ανεμομαζέματα ... Ανεμοσκορπίσματα», η οποία απευθύνεται σε παιδιά των πρώτων τάξεων του Δημοτικού. Παρουσιάζονται καιρικά φαινόμενα που συνδέονται με τον αέρα, όπως οι καταιγίδες (κεραυνοί κλπ), γίνονται αναφορές στη μυθολογία (Δίας) και αξιοποιούνται οι μαρτυρίες των ευρημάτων, των επιγραφικών κειμένων (μολύβδινα ελάσματα) και των φιλολογικών πηγών (Όμηρος). Στο επίκεντρο της παρουσίασης βρίσκεται η Δωδώνη και το βαρύ κλίμα της περιοχής, γνωστό ήδη από την αρχαιότητα. Σκοπός είναι να κατανοήσουν τα παιδιά συγκεκριμένα καιρικά φαινόμενα και να ενημερωθούν για τις κλιματολογικές ιδιαιτερότητες της περιοχής τους. Το πρόγραμμα θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με το Εργαστήριο Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό:

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων: 26510 0176, 0178, 0179 (Ι. Κατσαδήμα, Ε. Βασιλείου)

Εργαστήριο Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: 26510 05771 (Κ. Πλακίτση, Α. Κορνελάκη)

- Θα υλοποιηθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Πνοή μουσικής, Ας γνωρίσουμε τα πνευστά όργανα της Αρχαίας Ελλάδας». Σκοπός του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η γνωριμία των μαθητών με τα πνευστά όργανα της αρχαιότητας και η σύνδεση της μουσικής εκπαίδευσης της αρχαιότητας με το σήμερα. Το παρόν πρόγραμμα θα περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες για τη μουσική στην αρχαιότητα, την ταξινόμηση των μουσικών οργάνων, ενώ θα δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να δουν από κοντά αποτμήματα-κατάλοιπα αυτών και να γνωρίσουν τον τρόπο λειτουργίας τους.

Οι δραστηριότητες αυτές θα συνοδεύονται από ακρόαση σύγχρονων πνευστών οργάνων αλλά και από βιωματικό εργαστήριο κατασκευής μουσικών οργάνων από απλά ανακυκλώσιμα υλικά. Στόχος μας είναι η ενθάρρυνση της επικοινωνίας μέσω της μουσικής και η κινητοποίηση του ενδιαφέροντός τους μέσω της κατασκευής των δικών τους οργάνων και της δημιουργίας των δικών τους εμπειριών.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26510 01072 (Α. Πανάτση)

Αρχαιολογικός Χώρος Δωδώνης

Θα πραγματοποιηθεί εκπαιδευτική ξενάγηση με τίτλο «Το αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης», η οποία απευθύνεται σε ενήλικο κοινό. Περιλαμβάνει σύντομη αναφορά στο αρχαίο θέατρο και στη λειτουργία του. Μετά τη λήξη της παρουσίασης θα πραγματοποιηθεί ομαδική δραστηριότητα προσαρμοσμένη στις ανάγκες των συμμετεχόντων.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26510 01078 (Ε. Βασιλείου)

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων

Θα πραγματοποιηθεί θεματική ξενάγηση σε σχολεία στις **18 και 19 Οκτωβρίου** στο Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων με έμφαση στα ακόλουθα εκθέματα, όπου διαφαίνεται η ζωοποιός δύναμη του αέρα στην τέχνη και στην καθημερινή ζωή. Ο ρόλος του αέρα κατά τη διαδικασία της όπτησης

των κεραμικών σκευών και ειδικότερα στην τεχνική της εφυάλωσης με έναυσμα τις δύο πήλινες εφυαλωμένες εικόνες από το ναό του Αγίου Βασιλείου Άρτας (13^{ος} αιώνας). Η συμβολή του αέρα στην παραγωγή μουσικής μέσω των πνευστών μουσικών οργάνων. Έμφαση στην αποτοιχισμένη τοιχογραφία με παράσταση της μάχης στη Μουλβία γέφυρα, η οποία προέρχεται από το αρχοντικό ιδιοκτησίας Κέλλη – Βενέτη στα Ιωάννινα (19^{ος} αιώνας).

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26510 25989, 39580 (Σ. Χαραλάμπους)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας συμμετέχει για δεύτερη συνεχή χρονιά στην πανελλήνια δράση «Πνοές Ανέμων» προγραμματίζοντας στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας θεματικές περιηγήσεις την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, και ώρες: 10:00 - 12:00** για μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου αλλά και για το ευρύ κοινό με θέμα την συμβολή του αέρα σε ποικίλα θέματα του αρχαίου καθημερινού βίου, στις τέχνες, τη λατρεία και τα ταφικά έθιμα (καύσεις νεκρών και λατρευτικές τελετουργίες: θυσίες και προσφορές).

Οι περιηγήσεις θα πραγματοποιηθούν κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Υπεύθυνοι αρχαιολόγοι: Κ. Βουζαξάκης, Λ. Θεογιάννη και Φ. Τσιούκα

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 24410 61564 (Λ. Θεογιάννη, Φ. Τσιούκα)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς στο πλαίσιο της συμμετοχής της θα πραγματοποιήσει στο Παρεκκλήσι Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στη Μονή Παναγίας Μαυριώτισσας στην Καστοριά, την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, ώρες 9:00- 13.00**, εκπαιδευτική δράση με τίτλο «Απεικονίσεις των ανέμων στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή ζωγραφική».

Η δράση απευθύνεται σε οργανωμένες σχολικές ομάδες Α/θμιας & Β/θμιας εκπαίδευσης και έχει ως επίκεντρο την παράσταση «Ο Χριστός επιτάσσει τους ανέμους». Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει παρατήρηση, συζήτηση και ερμηνεία της παράστασης, καθώς και μία δημιουργική δραστηριότητα- παιχνίδι που οδηγεί σε μία εποικοδομητική θεματική περιήγηση στο μνημείο.

Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 24670 88200, 88206 (Χ. Σαρρηγιαννίδου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κιλκίς συμμετέχει στην επικοινωνιακή δράση με την υλοποίηση μουσικού δρώμενου την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου** σε αίθουσα της Μακεδονικής-Καλλιτεχνικής Εταιρείας «ΤΕΧΝΗ» στην πόλη του Κιλκίς, το πρωί για μαθητές/τριες και το απόγευμα για ενήλικο κοινό.

Περιλαμβάνει μουσική εκδήλωση από το σχήμα Luthieros και σχετική ψηφιακή προβολή με θέμα την ιστορία των αρχαίων και βυζαντινών μουσικών οργάνων.

Κατά την εκδήλωση θα παρουσιαστούν μουσικά κομμάτια και όργανα που ανακατασκευάστηκαν από τους Luthieros κατά το πρότυπο των αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων. Η δράση θα συνοδευτεί από σχετικό εκπαιδευτικό εργαστήριο.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2310 413415, 23410 22477 (Γ. Στρατούλη, Μ. Παρχαρίδου, Μ. Φαρμάκη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης, θα πραγματοποιήσει την **Πέμπτη 18 και την Παρασκευή 19 Οκτωβρίου** σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση της Π.Ε. Κοζάνης καθώς και με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Βελβεντού, πειραματική κατασκευή και ψήσιμο πήλινων τροχήλατων και χειροποίητων αγγείων. Η δράση θα λάβει χώρα την πρώτη ημέρα στον αύλειο χώρο του ΚΠΕ Βελβεντού και τη δεύτερη στον αύλειο χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής.

Στόχος της εκδήλωσης είναι να καταδείξει τη συμβολή του αέρα στο ψήσιμο και το τελικό αποτέλεσμα στην επιφάνεια των αγγείων και των άλλων πήλινων αντικειμένων των προϊστορικών και ιστορικών χρόνων.

Τηλέφωνο Επικοινωνίας για το κοινό: 24610 98800-801 (Α. Χονδρογιάννη – Μετόκη, Ε. Γεροφωκά, Π. Ευαγγέλου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων συμμετέχει και εφέτος στις εκδηλώσεις με τις εξής δράσεις:

- **"Γύρνα του μύλου φτερωτή"** (Ν. Γκάτσος): Διήμερη δράση για παιδιά και οικογένειες, **18 -19 Οκτωβρίου**. Απευθύνεται σε παιδιά της Ε΄ και της ΣΤ΄ τάξης του δημοτικού σχολείου. Με βοήθεια ενός ειδικά σχεδιασμένο εκπαιδευτικού φυλλαδίου, οι επισκέπτες θα ενημερωθούν για την ιστορία, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία ενός ανεμόμυλου, με έμπνευση τον Ταβλόμυλο από το Κόρθι της Άνδρου και τους ανεμόμυλους των Μικρών Κυκλάδων. Στο τέλος της ενημέρωσης θα έχουν τη δυνατότητα να φτιάξουν σε ένα ανοιχτό εργαστήριο ένα μικρό ανεμόμυλο.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 210 3250148 (Μ. Βόγκλη, Στ. Παπανικολοπούλου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας προτείνει την πραγματοποίηση επιμορφωτικού, καλλιτεχνικού εργαστηρίου, στις 10 Οκτωβρίου, στον Αρχαιολογικό Χώρο του Μυστρά. Η βιωματική δράση θα συντονίζεται από τον John Hewitt, καταξιωμένο ζωγράφο και καθηγητή ζωγραφικής στις Η.Π.Α., ο οποίος με εικοσαμελή ομάδα μαθητών του περιηγείται αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, ασκώντας την τέχνη της ζωγραφικής στην ύπαιθρο (plain art on site). Η δράση θα είναι ανοικτή, τόσο για τους επισκέπτες του χώρου όσο και για καλλιτέχνες της ευρύτερης περιοχής, που επιθυμούν να συμμετάσχουν.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 27310 25363, 28503 (Γ. Κατσουγκράκη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΡΙΣΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας συμμετέχει και φέτος στις εκδηλώσεις διοργανώνοντας τις εξής δράσεις: **Το Σάββατο 20 Οκτωβρίου, στις 19.00**, θα παρουσιασθεί μουσικοχορευτική παράσταση σχετική με το θέμα, στον χώρο του Διαχρονικού Μουσείου Λάρισας.

Παράλληλα, στη διάρκεια του διημέρου **Πέμπτη 18 και Παρασκευή 19 Οκτωβρίου** θα υποδεχτούμε μαθητές σχολείων, οι οποίοι, κατόπιν ραντεβού, θα παρακολουθήσουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Πνοές Ανέμων».

Τηλέφωνα επικοινωνίας για το κοινό: 2413 508242 (Μ. Παπαναστασούλη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας διατηρεί και το 2018, στο «Αθανασάκειο» Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου, την Περιοδική Έκθεση «Πνοές ανέμων κινούν καράβια» που εγκαινιάστηκε πέρσι στο πλαίσιο της επικοινωνιακής δράσης Περιβάλλον και Πολιτισμός, με εποπτικό υλικό και αντικείμενα που εκτέθηκαν για πρώτη φορά στους επισκέπτες.

Μέσα από την Έκθεση καταδεικνύονται οι εμπορικές σχέσεις των κατοίκων της περιοχής, κυρίως μέσα από θαλάσσιους δρόμους και ταξίδια, στα οποία ο ρόλος του ανέμου υπήρξε καταλυτικός, ως κινητήρια δύναμη για τη ναυσιπλοΐα, το εμπόριο και την οικονομική ζωή του τόπου, διαχρονικά στην Αρχαιότητα.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 24210 76278 (Ε. Σταμέλου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας συμμετέχει στις δράσεις παρουσιάζοντας στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πύλου στις 2 και 3 Νοεμβρίου την εκπαιδευτική μουσειοσκευή «**Ήταν ένα μικρό καράβι**». Η μουσειοσκευή έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της επανέκθεσης του Αρχαιολογικού Μουσείου Πύλου και έχει ως πηγή έμπνευσης το σπάραγμα της τοιχογραφίας με παράσταση πλοίου από τον αρχαιολογικό χώρο της Ίκλαινας καθώς και άλλα σχετικά εκθέματα από τη μυκηναϊκή και την ελληνιστική εποχή που εκτίθεται στο Μουσείο και υπάρχουν ως αντίγραφα στην μουσειοσκευή.

Στόχος της δράσης είναι να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικοί για το εκπαιδευτικό υλικό και να επισκεφτούν το Αρχαιολογικό Μουσείο Πύλου εφαρμόζοντας τις εκπαιδευτικές δράσεις του. Η παρουσίαση και η εφαρμογή δραστηριοτήτων της μουσειοσκευής θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας και τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Μεσσηνίας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 27210 63100 (Κ. Τζαμουράνη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πέλλας συμμετέχει στις εκδηλώσεις με τις εξής δράσεις:

- «Ο Πύργος των Ανέμων»: **Πέμπτη 18 και Παρασκευή 19 Οκτωβρίου**: Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τους συνοδούς εκπαιδευτικούς τους. Δήλωση συμμετοχής κατόπιν τηλεφωνικής συνεννόησης.

- «Από την Κύρρο της Μακεδονίας στην Αθήνα. Ο Ανδρόνικος και οι Αέρηδες»: **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου**: Διάλεξη για ενήλικες για μια μοναδική αρχιτεκτονική δημιουργία, σχεδιασμένη στην Αθήνα από τον Μακεδόνα αστρονόμο Ανδρόνικο Κυρρήστη, πιθανότατα στο τέλος του 2ου αι. π.Χ. Οι «Αέρηδες» του Ανδρονίκου αποτέλεσαν τον πρώτο γνωστό μετεωρολογικό σταθμό και ένα είδος επίσημου ωρολογίου της πόλης, πληρώνοντας με υπερηφάνεια τους πολίτες των Αθηνών και τους Μακεδόνες.

- «Μας εχτύπησαν κάθε λογής ανέμοι»: **Σάββατο 20 Οκτωβρίου**: Θεατρικό αναλόγιο, μέσα από το οποίο αναδεικνύονται -με σχετικά κείμενα, ήχους και μουσική- οι πνοές των Ανέμων, που, άλλοτε ευεργετικές και άλλοτε καταστρεπτικές, διασφαλίζουν αδιατάρακτο τον κύκλο της ζωής και την ισορροπία της φύσης.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 23820 32730, 31160 (Ν.Β. Παππάς).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας σας προσκαλεί στις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται στις **18, 19, 20 και 21 Οκτωβρίου**. Πιο αναλυτικά:

Στο Βιοματικό Πάρκο Λειβήθρων θα πραγματοποιηθεί πρόγραμμα που περιλαμβάνει αρχαιολογική παρουσίαση με θέμα το ρόλο του αέρα στην όπτηση και διακόσμηση της κεραμικής, εικαστική έκθεση με θέμα "Αίολα" έργα, με τη συμμετοχή των καλλιτεχνών Ιορδάνη Ποιμενίδη, Ειρήνης Γάβρη, Αθανάσιου Καραμήτα, Λαμπρινού Κεραμιδά, Αλέξανδρου Καρόζα και Ιωάννη Πίτσιου, καθώς και εικαστικό εργαστήριο για τους μικρούς συμμετέχοντες του προγράμματος, υπό την καθοδήγηση εικαστικού.

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση με θέμα τους Ανέμους στην ελληνική γραμματεία, μυθολογία και τέχνη, τη συμβολή του αέρα στη μουσική, τα αρχαία αερόφωνα μουσικά όργανα και την Ύδραυλη του Δίου (τεχνολογία), προβολή βίντεο «Η Αρχαία

ύδραυλις» καθώς και βιωματικά παιχνίδια με θέμα τα μουσικά όργανα της αρχαιότητας, για τους μικρούς συμμετέχοντες του προγράμματος
Οι ώρες διεξαγωγής των προγραμμάτων είναι **9:00-11:00 και 11:00-13:00** και η συμμετοχή θα δηλώνεται κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας.
Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 23520 33884 (Ε. Κλινάκη, Β.Κυπριανού) και
23510 47883, 53644 (Μ. Παπαθανασίου, Σ. Κουλίδου).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας θα υλοποιήσει στο Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης εκπαιδευτική δράση για μαθητές Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με τίτλο "Ήχοι Αρχαίων" στο πλαίσιο φιλοξενίας της [ομώνυμης περιοδικής έκθεσης](#) στην Αίθουσα Πολλαπλών δράσεων του Μουσείου. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τη σημασία της μουσικής στην αρχαία Ελλάδα και να αντλήσουν πληροφορίες για τα αρχαία μουσικά όργανα, εστιάζοντας στα πνευστά, μέσα από την επαφή τους με ανακατασκευές αρχαίων μουσικών οργάνων που θα φιλοξενοούνται στην έκθεση.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 26820 89890 (Γ. Πεταρούδα)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΠΗΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης θα πραγματοποιήσει στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής, το **Σάββατο 20 Οκτωβρίου στις 18:00**, εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα το θαλάσσιο ταξίδι και τις περιπέτειες ενός αρχαίου αποίκου από την Ιωνία με προορισμό ένα λιμάνι της Θράκης.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα υλοποιηθεί στο χώρο της περιοδικής έκθεσης με τίτλο «Θρακικό πέλαγος. Δρόμοι της θάλασσας, ναυάγια και ενάλια ευρήματα» και θα απευθύνεται σε οικογένειες με παιδιά ηλικίας 6-8 ετών.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 25310 22411 (Ν. Δαλακούρα)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Τρικάλων στο πλαίσιο του εορτασμού της δράσης θα διοργανώσει τις εξής εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δράσεις που απευθύνονται σε παιδιά και ενήλικο κοινό:

- «Καλλιτεχνική συνάντηση με τα οθωμανικά μνημεία των Τρικάλων».
- Οι σπουδαστές καλλιτεχνικών εργαστηρίων της πόλης των

Τρικάλων αποδίδουν τα οθωμανικά αρχιτεκτονικά μνημεία της πόλης και το τοπίο τους.

- «Αφήγηση παραμυθιού στον θερμό χώρο του δίδυμου οθωμανικού λουτρού Τρικάλων» . Θα πραγματοποιηθεί αφήγηση παραμυθιών για μικρούς και μεγάλους στο χώρο του θερμού λουτρού.

- «Κυνήγι θησαυρού στα μνημεία της πόλης». Η εκδήλωση θα αφορά σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Δ΄- ΣΤ΄ Δημοτικού) που μέσα από ένα κυνήγι θησαυρού θα γνωρίσουν τα μεταβυζαντινά μνημεία στα στενά του «Βαρουσιού», της παλιάς γειτονιάς της πόλης.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 24310 76647 (Μ. Θεοφάνους, Φ. Μαντζάνα)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φθιώτιδας - Ευρυτανίας συμμετέχοντας στην επικοινωνιακή εκστρατείας επικεντρώνει την δράση της σε θεματικές ξεναγήσεις για σχολικές ομάδες Α΄/βάθμιας και Β΄/βάθμιας εκπαίδευσης την **Πέμπτη 18 και την Παρασκευή 19 Οκτωβρίου** στο Αρχαιολογικό Μουσείο Λαμίας, όπου θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση τριών επιλεγμένων εκθεμάτων/ομάδων ομοειδών εκθεμάτων και συζήτηση επάνω σε αυτά, σύμφωνα με το περιεχόμενο της δράσης.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 22310 29992, 46106 (Ε. Φρούσσου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΩΚΙΔΑΣ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας προγραμματίζει μία σειρά δράσεων σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία αρμοδιότητάς της, κατά τις ημέρες **18-21 Οκτωβρίου** ως εξής:

1. Εκδήλωση με ομιλίες και διαλέξεις στο Αρχαιολογικό Μουσείο Δελφών με θέμα τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπου θα παρουσιαστούν και τα πρόσφατα αρχαιολογικά ευρήματα στο πλαίσιο κατασκευής αιολικών πάρκων στην Π.Ε. Φωκίδας

2. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα τον άνεμο κατά την αρχαιότητα στην Αρχαιολογική Συλλογή Γαλαξειδίου, όπου θα παρουσιαστούν εκθέματα του μουσείου που προέρχονται από εμπορική δραστηριότητα. Επίσης θα παρουσιαστεί η ιστορία

και η χρήση των ανεμόμυλων του Γαλαξειδίου και ο άνεμος στην κίνηση των πλοίων. Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα συμμετέχουν μηχανικοί που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και θα παρουσιάσουν τις σύγχρονες εφαρμογές της αιολικής ενέργειας. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου και σε μέλη της Εταιρείας Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας.

3. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα τον άνεμο κατά την αρχαιότητα στον αρχαιολογικό χώρο της Κίρρας, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού. Θα γίνει περιήγηση στον αρχαιολογικό χώρο των Νεωρίων, στο μεσαιωνικό πύργο και το αρχαίο λιμάνι της Κίρρας η οποία θα συνδυαστεί με τη σημασία του ανέμου στη ναυσιπλοΐα και το εμπόριο της αρχαιότητας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 22650 82313 (Μ. Βασιλείου, Α. Τσαρούχα)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας - Γραφείο Β. Ελλάδος διοργανώνει σχετική εκδήλωση στο Σπήλαιο και Μουσείο Πετραλώνων Χαλκιδικής την **Πέμπτη 18 και Παρασκευή 19 Οκτωβρίου**.

Θα πραγματοποιηθεί εκπαιδευτική δράση για μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης η οποία θα περιλαμβάνει περιήγηση και εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο Σπήλαιο και στο Μουσείο Πετραλώνων. Στόχος του προγράμματος είναι η ανάδειξη του ζωτικού ρόλου του αέρα για τη χρήση του σπηλαίου ως χώρου διαμονής αλλά και ως καταφύγιου ανθρώπων και ζώων, κατά την προϊστορική περίοδο.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 2310 410185 (Ζ. Ιντζέ – Χ. Μιχελάκη)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων συμμετέχει στις εκδηλώσεις με δράσεις για παιδιά και το ευρύ κοινό. Πιο αναλυτικά:

Την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου στις 20:00** θα πραγματοποιηθεί ομιλία και δράση πειραματικής αρχαιολογίας από την κα Μαριάννα Καβρουλάκη, πειραματική αρχαιολόγο, ερευνήτρια ιστορίας της γαστρονομίας και διοργανώτρια των συμποσίων Ελληνικής Γαστρονομίας, με θέμα «*Άηρ έμπλεος ύλης μαγικής*»: Άγριες μαγίες και φυλακισμένοι μύκητες. Το κοινό θα μάθει για τη συμβολή του αέρα στην διαδικασία και το τελικό αποτέλεσμα των αρχαίων άρτων, των ζυμώνσεων και στη δημιουργία ενός προϊστορικού

"κοκτέιλ" και θα έχει την ευκαιρία να δοκιμάσει αυτές τις παρασκευές στο τέλος της εκδήλωσης.

Την Κυριακή 21 Οκτωβρίου, 11:00 - 12:00, θα παρουσιασθεί στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων παραμύθι με μουσική επένδυση και εργαστήρι από τις εκπαιδευτικούς Δήμητρα Βαλαβάνη και Εύη Δήμου για παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας (5 έως 8 ετών).

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας ποντικός που ήθελε να παντρέψει τη θυγατέρα του...πήγε το λοιπόν στον Άνεμο κι εκείνος φύσηξε...κι από την πνοή του ξεχύθηκαν παραμύθια! Τα παραμύθια σκόρπισαν στην αυλή του Αρχαιολογικού μουσείου, χώθηκαν στις προθήκες, σφήνωσαν ανάμεσα στα εκθέματα, σκάλωσαν στα ψηφιδωτά, και σας περιμένουν να ανακαλύψετε μαζί " Όσα είπε ο Άνεμος" στον ποντικό !

Λαϊκά παραμύθια, λαχνίσματα, αινίγματα και παροιμίες, μπλέκονται με τα εκθέματα του μουσείου και μας αποκαλύπτουν θησαυρούς της αρχαιότητας. Τα παιδιά, μέσα από τεχνικές διαδραστικής αφήγησης θα ανακαλύψουν ποια αντικείμενα του μουσείου επηρεάζει ο Άνεμος, θα αναζητήσουν και θα εντοπίσουν, μέσα από γλωσσικά παιχνίδια ποια από τα εκθέματα μπορούν να συσχετιστούν με τον Άνεμο και θα απεικονίσουν εικαστικά τις μορφές του.

Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Τηλέφωνο επικοινωνίας για το κοινό: 28210 44418, 94487 (Ε. Κατάκη, Α. Τσίγκου)